

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๐๖๕๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “แนวทางการจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศไทย”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างอิง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๒๓๗๒
ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๕๐๕/๑๑๔๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติเรื่อง “แนวทางการจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศไทย” ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอผลการพิจารณาและ
ผลการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย
ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของ

/สภาที่ปรึกษา ...

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชน
ได้รับทราบและขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ
ในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

19 มิ.ย. 2552

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

kw 52-6-17/กฤษฎ

ร.อ.ท. 19 มิ.ย. 2552
ผอ. สวค. 18 มิ.ย. 2552
ผอ. กลุ่ม 18 มิ.ย. 59.
จาก. 18 มิ.ย. 52
ผู้พิมพ์

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
เรื่อง แนวทางการจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศไทย

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศไทย ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้แจ้งผลการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยกระทรวงการคลัง (กค.) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) กระทรวงพลังงาน (พณ.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) แล้ว มีผลการพิจารณา ดังนี้

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. ด้านการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย ๑.๑ ให้มีการจำแนกพื้นที่ทำเหมืองแร่ (Zoning) ให้ชัดเจน เพื่อไม่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ รวมทั้งเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในท้องถิ่น	๑. ด้านการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย ข้อ ๑.๑ (๑) การจำแนกพื้นที่ทำเหมืองแร่ ต้องมีความชัดเจนว่าเป็นพื้นที่แหล่งแร่ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงกว่าทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือผลที่ได้รับต้องสูงกว่าความสูญเสียที่เกิดขึ้น โดยเป็นพื้นที่ที่ให้ความสำคัญกับการทำเหมืองแร่ก่อนการใช้ประโยชน์พื้นที่ในด้านอื่น (๒) การจำแนกพื้นที่ฯ ต้องเป็นการวางแผนร่วมกับแผนการใช้ที่ดิน การพัฒนาที่ดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน และการกำหนดเขตการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙ ๑๓ และ ๑๔ (๓) การจำแนกพื้นที่ฯ ต้องผ่านความเห็นชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้พื้นที่นั้น ๆ ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	(๔) ต้องมีมาตรการการใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน รัดกุมประกอบกับพื้นที่ได้ทำการจำแนก สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ศึกษาเพื่อกำหนดกรอบนโยบายและแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ : กรณีศึกษาด้าน ทรัพยากรแร่ ผลการศึกษาได้เสนอกรอบนโยบาย สำหรับพัฒนาแหล่งแร่ที่ยั่งยืน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑. นโยบายการป้องกันปัญหา ๒. นโยบายการพัฒนาโดยอาศัยกลไกตลาด และความคุ้มค่าต่อสังคม ๓. นโยบายการกระจายประโยชน์ที่เป็นธรรม และหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย ๔. นโยบายการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ทั้งนี้ ในการดำเนินงานได้ผ่าน กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ที่เกี่ยวข้อง ขณะนี้ผลการศึกษาดังกล่าวอยู่ระหว่าง การนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณา (๕) สศช. ได้ดำเนินการตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ศึกษา นโยบายการสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำ และมีข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการทรัพยากรแร่ ของประเทศ ที่สอดคล้องกับข้อเสนอของสภาที่ปรึกษา ดังนี้ ๑. นโยบายการสำรวจและทำเหมืองแร่ โดยทั่วไปในภาพรวม เห็นควรให้มีการจัดตั้ง คณะทำงานร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณากำหนดนโยบายการสำรวจและทำเหมืองแร่ ทั่วไปในภาพรวมใหม่ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ การกำหนดประเภทแร่ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ ทางเศรษฐกิจ เขตพื้นที่ทำเหมืองแร่ หน่วยงานรับผิดชอบ

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๒ ส่งเสริมการประกอบกิจการเหมืองแร่ที่ดี โดยการยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการเหมืองแร่ และกิจการต่อเนื่อง ให้มีมาตรฐานสูงขึ้นทั้งในด้านการผลิตและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้ทุกเหมืองแร่มีแผนการควบคุม ป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย	๒. ประเด็นที่ควรพิจารณาให้ประธานบัตรการทำเหมืองแร่ ได้แก่ พื้นที่การทำเหมือง ควรกำหนดให้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ต้นน้ำ เป็นพื้นที่ห้ามทำเหมือง (๖) ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างดำเนินการกำหนดพื้นที่ศักยภาพแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ (Mining Zone) ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๑ อีกทั้ง กรมทรัพยากรธรณี ยังได้ดำเนินการจำแนกเขตทรัพยากรแร่รายจังหวัด ซึ่งเป็นภารกิจภายใต้แผนปฏิบัติการ ๕ ปี นอกจากนี้ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ ยังสอดคล้องกับร่างแผนยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรแร่ที่กรมทรัพยากรธรณีกำลังนำเสนอ ครม. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ จัดลำดับความสำคัญ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ในมาตรการจำแนกเขตแหล่งทรัพยากรแร่รายพื้นที่และรายประเภท พร้อมกับการกำหนดแนวทางในการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ให้เป็นไปอย่างมีระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน ข้อ ๑.๒ ผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง (๑) อก. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานอนุญาต ได้ดำเนินการยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการเหมืองแร่และกิจการต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการแรงจูงใจต่างๆ ให้มากขึ้นด้วย

/ของประชาชน ...

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ของประชาชนในท้องถิ่น อย่างชัดเจนและรอบคอบ รวมทั้งไม่ก่อให้เกิดความสูญเสียความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติชนิดอื่น เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ โดยเผยแพร่แผนดังกล่าวให้ประชาชนได้รับทราบ รวมทั้งควรมีมาตรการควบคุมหรือกำหนดบทลงโทษ บริษัทที่ประกอบกิจการเหมืองแร่ที่ไม่ได้มาตรฐาน เพื่อไม่ให้รับสัมปทานต่อไป ทั้งนี้ควรกำหนดมาตรการแรงจูงใจ ๑.๓ ให้มีหน่วยงานติดตามเฝ้าระวังการปนเปื้อนของสารเคมีอันเกิดจากการทำเหมืองแร่เป็นประจำและต่อเนื่อง มีระบบการตรวจวัดการปนเปื้อนของสารเคมีในน้ำ ดิน และอากาศ ที่มีประสิทธิภาพ และแจ้งผลการตรวจวัดให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ รวมทั้งให้มีระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพในภาวะที่เกิดการรั่วไหลของสารเคมีจากการทำเหมืองแร่ที่อาจก่อผลร้ายแรงต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ๑.๔ แม้ว่าการให้ประทานบัตรเหมืองแร่จะทำได้เฉพาะที่อยู่นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ แต่ก็ควรที่จะให้มีกลไกในการตรวจสอบไม่ให้มีการปล่อยของเสียหรือสารเคมีจากการทำเหมืองแร่เข้าไปยังพื้นที่อนุรักษ์ที่อยู่ใกล้เคียง รวมทั้งไม่ควรอนุญาตให้มีการบรรทุกแร่ผ่านพื้นที่อนุรักษ์	ข้อ ๑.๓ (๑) อก. มีการเฝ้าระวังการปนเปื้อนของสารเคมีอันเกิดจากการทำเหมืองแร่เป็นประจำและต่อเนื่อง โดยมีการประสานข้อมูลเกี่ยวกับผลการตรวจวัด กับหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ข้อ ๑.๔ (๑) กรณีการบรรทุกแร่ผ่านเขตอนุรักษ์นั้น ในขั้นตอนการจัดทำ EIA ได้พิจารณาในประเด็นนี้ อย่างรอบคอบแล้ว หากไม่มีแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสม จะทำให้ไม่สามารถอนุญาตประทานบัตรได้ (๒) ต้องมีมาตรการควบคุมหรือกำหนดบทลงโทษ ที่ชัดเจนในกรณีฝ่าฝืน

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ด้านการฟื้นฟูระบบนิเวศน์และความสมบูรณ์ของพื้นที่เหมืองแร่ร้าง ให้มีหน่วยงานกำหนดมาตรการกำกับและติดตามตรวจสอบให้เจ้าของเหมืองแร่ต้องจัดทำแผนการฟื้นฟูพื้นที่เหมืองแร่ร้างและดำเนินการตามแผนดังกล่าว เพื่อคืนความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์และทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่อย่างใกล้ชิด เช่น กรมป่าไม้ เป็นต้น	๒. ด้านการฟื้นฟูระบบนิเวศน์และความสมบูรณ์ของพื้นที่เหมืองแร่ร้าง (๑) การดำเนินการของกิจกรรมเหมืองแร่ในปัจจุบันมีระบบการฟื้นฟูทั้งระหว่างการทำเหมืองและภายหลังที่สิ้นสุดการทำเหมือง (๒) การฟื้นฟูเหมืองแร่โดยเฉพาะเหมืองแร่ร้างเป็นภารกิจถ่ายโอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งภาครัฐควรส่งเสริมให้ อปท. มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการฟื้นฟูให้ใกล้เคียงกับสภาพธรรมชาติ โดยใช้แหล่งทุนจาก ๑. กองทุนเพื่อกิจกรรมสาธารณะฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ๒. เงิน ประกัน ความ เสี่ยง จากผู้ประกอบการ ๓. เงินทุนหมุนเวียนเพื่อเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมจากกิจการเหมืองแร่ ๔. ระบบเงินประกันการฟื้นฟู (๓) ให้มีมาตรการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมของบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองนอกเขตเหมืองแร่ เพื่อคืนความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมาตรการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงของสารปนเปื้อนจากกิจกรรมเหมืองแร่ (๔) กรณีพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วในประทานบัตรที่ดำเนินการทำเหมืองในปัจจุบัน อก. มีนโยบายชัดเจนในการกำกับดูแลให้ผู้ประกอบการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ให้เป็นไปตามเงื่อนไขใน EIA

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	(๕) กรณีพื้นที่เหมืองร้างในอดีตซึ่งเลิกกิจการไปนานแล้ว และพื้นที่ดังกล่าวกลับคืนไปสู่หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ อก. ก็ได้มีการจัดสรรงบประมาณเข้าไปดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ให้กลับคืนมาใช้ประโยชน์แก่สาธารณะได้ (๖) ผลการศึกษานโยบายการสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ มีข้อเสนอแนะด้านนโยบายการสำรวจและการทำเหมืองแร่ทองคำ ซึ่งอาจประยุกต์กับการทำเหมืองแร่ประเภทอื่นโดยรวม และสอดคล้องกับข้อเสนอของสภาที่ปรึกษาฯ ดังนี้ ให้กำหนดมาตรการฟื้นฟูพื้นที่หลังปิดโครงการให้ชัดเจนขึ้น เช่น (๑) กำหนดเงื่อนไขให้มีการปลูกป่าชดเชยทั้งจำนวนและพันธุ์ไม้ และการฟื้นฟูพื้นที่ภายหลังสิ้นสุดโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยระบุไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (๒) กำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบการฟื้นฟูพื้นที่หลังการปิดเหมือง โดยให้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติแร่ เป็นต้น
๓. ด้านการแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้งในสังคม ๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโครงการทำเหมืองแร่ มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และร่วมในกระบวนการปรึกษาหารือภายใต้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่สมบูรณ์และเท่าเทียมกัน	๓. ด้านการแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้งในสังคม ข้อ ๓.๑ (๑) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ยุทธศาสตร์การสร้างสังคมเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ แนวทาง ๓.๓ การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

/อย่างสันติ

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าของเมืองแร่ให้ความสำคัญกับประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ และให้เจ้าของเมืองแร่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเมืองแร่ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในพื้นที่ เพื่อมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานตั้งแต่ต้นและร่วมแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ๓.๓ สั่งการให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการกำกับควบคุมการทำเหมืองแร่ให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงไปตรงมา และมีความเด็ดขาด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชน	อย่างสันติและเกื้อกูล โดยสร้างความตระหนักรู้ของชุมชนในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อวิถีชีวิต รวมทั้งกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากรของท้องถิ่นให้ชุมชนที่มีศักยภาพเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ ปันฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถและองค์ความรู้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นภาคีหลักในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชนและภาคที่เกี่ยวข้อง โดยมีการใช้และแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ข้อ ๓.๒ (๑) การดำเนินการต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐที่เป็นผู้อนุมัติโครงการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านวิชาการแก่ประชาชน ข้อ ๓.๓ (๑) มาตรการในการกำกับและควบคุมการทำเหมืองแร่ต้องมีความโปร่งใส และเป็นธรรมง่ายต่อการตรวจสอบโดยทุกภาคส่วน

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. ด้านการปรับปรุงแก้ไขอัตราค่าภาคหลวงแร่ ๕.๑ ให้มีการแก้ไขปรับปรุงอัตราค่าภาคหลวงแร่ให้สูงกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับอัตราค่าภาคหลวงแร่ทองคำให้คุ้มค่ากับการให้ประทานบัตรแร่เพื่อเป็นรายได้ของประเทศ	๕. ด้านการปรับปรุงแก้ไขอัตราค่าภาคหลวงแร่ ข้อ ๕.๑ (๑) การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ต้องเป็นไปตามศักยภาพของแร่ และต้องไม่คาดหวังว่าจะจัดเก็บในสัดส่วนที่สูงเกินไป เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งต้องพิจารณาประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการพัฒนาทรัพยากรแร่ เช่น เศรษฐกิจในท้องถิ่น และระบบเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่ ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มในอัตราสูงมาก (๒) ในกรณีที่ผู้ประกอบการดำเนินการด้าน EIA และ HIA และดำเนินการป้องกันปัญหาผลกระทบต่างๆ ได้ดี ควรมีมาตรการจูงใจในการลดหย่อนค่าภาคหลวงหรือภาษี (๓) อก. ได้ทำการปรับปรุงอัตราค่าภาคหลวงแร่และเพิ่มค่าภาคหลวงแร่ อย่างต่อเนื่องตามสถานการณ์มาโดยตลอด นอกจากค่าภาคหลวงแร่แล้ว อก. มีการจัดเก็บเงินผลประโยชน์พิเศษตอบแทนแก่รัฐในการออกประทานบัตร โดยเก็บจากผู้ประกอบการเหมืองแร่อีกจำนวนหนึ่งด้วย ซึ่งเป็นรายได้ของรัฐเช่นเดียวกัน โดยระบบการจัดเก็บเงินผลประโยชน์พิเศษฯ สามารถจัดเก็บได้สอดคล้องกับมูลค่าของแหล่งแร่และความคล่องตัวในการปรับปรุงให้สอดคล้องกับมูลค่าของแหล่งแร่ได้ตามสถานการณ์

/(๕) ...

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	(๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ยุทธศาสตร์ การพัฒนาบนความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้าง ความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดแนวทางการพัฒนา ๓.๑ การรักษาฐาน ทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศน์ ให้มี การวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรแร่ ปรับปรุง อัตราค่าภาคหลวง และเพิ่มสัดส่วนรายได้ให้แก่ อปท. กำหนดมาตรการและการบังคับใช้ที่เข้มงวด เพื่อควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อม ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ ป่าต้นน้ำลำธารและสุขภาพอนามัยของประชาชน (๕) ผลการศึกษานโยบายการสำรวจและทำ เหมืองแร่ทองคำของ สศช. ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ มีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศ ดังนี้ ๑. การกำหนดอัตราค่าภาคหลวง ควรพิจารณาให้ผันแปรตามศักยภาพและผลกระทบ จากการทำเหมือง และกำหนดเป็นอัตราก้าวหน้า ๒. ควรมีการพิจารณารูปแบบของ กองทุนจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม โดยยึดหลัก ธรรมชาติบาล นอกจากนี้กำหนดให้มีการจัดตั้ง กองทุนฟื้นฟูหรือเงินค้ำประกันการฟื้นฟูที่อยู่ภายใต้ การบริหารจัดการของรัฐ

/(๖) ...

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔.๒ ให้รัฐสร้างกลไกควบคุมการผลิต การใช้ ทรัพยากรแร่ที่สำคัญของประเทศ โดยการมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ เช่น ก๊าซธรรมชาติ ปิโตรเลียม แร่ที่ใช้สำหรับทำปุ๋ย เป็นต้น เพื่อให้ การเก็บค่าภาคหลวงแร่เข้าสู่ภาครัฐให้ได้มากที่สุด รวมถึงการจัดสรรเงินรายได้ดังกล่าวเป็นกองทุน สำหรับการจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ของชุมชนต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากโครงการทำเหมืองแร่	(๖) สอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการ การปรับปรุงกฎหมายแร่และเพิ่มค่าภาคหลวงแร่ ในร่างแผนยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรแร่ ที่กรมทรัพยากรธรณีกำลังนำเสนอ กรม. ข้อ ๔.๒ (๑) ต้องมีการปรับปรุงระบบการใช้เงิน ค่าภาคหลวงแร่ที่ อปท. ได้รับการจัดสรร จากค่าภาคหลวงแร่ สำหรับใช้ในการฟื้นฟู สภาพแวดล้อมหรือปรับปรุงผลกระทบจากการ ทำเหมืองให้มีสัดส่วนที่ชัดเจน (๒) กำหนดสัดส่วนเงินเพื่อสนับสนุนกองทุนฯ ให้ชัดเจน และกองทุนฯ นี้ต้องรวมการจัดการปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยด้วย ค่าภาคหลวงเข้ารัฐมากที่สุดไม่ใช่ค่าตอบแทนสุดท้าย ควรดูประโยชน์ต่อเนื่อง และดูด้านความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเป็นสำคัญ (๓) นอกจากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ของกองทุนฯ แล้วการจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม จะต้องยึดหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pay Principle : PPP) (๔) อก. มีหน้าที่โดยตรงในการจัดเก็บ ค่าภาคหลวงแร่ ซึ่งมีแนวนโยบายในการจัดเก็บ ค่าภาคหลวงแร่ให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยอยู่แล้ว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกในการประกอบการของ เหมืองแร่ด้วย เงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ทั้งหมด ร้อยละ ๖๐ จะจัดสรรให้แก่ อปท. ทั่วประเทศ และร้อยละ ๔๐ ส่งเข้าคลัง จากร้อยละ ๖๐ ดังกล่าว จะจัดสรรโดยตรงให้แก่ อปท. ที่เหมืองแร่ตั้งอยู่ ร้อยละ ๒๐ และ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น ร้อยละ ๒๐

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. ด้านการกำหนดแนวทางและแผนการจัดการ ทรัพยากรแร่ ๕.๑ ให้มีแผนแม่บทหลักการจัดการ ทรัพยากรแร่ของประเทศไทยในระยะยาว โดยกำหนดให้นโยบายทรัพยากรแร่เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำทรัพยากรแร่ไปใช้ให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด	๕. ด้านการกำหนดแนวทางและแผนการจัดการ ทรัพยากรแร่ ข้อ ๕.๑ (๑) แผนแม่บทฯ ต้องมีความชัดเจนในการ กำหนดแนวทางการดำเนินการระหว่างหน่วยงาน ต่างๆ ให้เป็นเอกภาพ ไม่ทับซ้อน และต้องพิจารณา ในทุกมิติโดยเฉพาะด้านทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชน (๒) แผนแม่บทฯ ต้องมีความสอดคล้องกับ แผนชาติ วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๐ ปี ของ สศช. และต้องพิจารณาประสิทธิภาพองค์รวมของประเทศ ทั้งระบบไม่ใช่เพียงทรัพยากรแร่เท่านั้น (๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ยุทธศาสตร์ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ในภาคอุตสาหกรรมได้เน้นส่งเสริมให้มีการเพิ่ม มูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการควบคู่ไปกับการสร้าง ความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และ คุณภาพสิ่งแวดล้อม (๔) ผลการศึกษานโยบายการสำรวจและ ทำเหมืองแร่ทองคำของ สศช. ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ มีข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการทรัพยากรแร่ ของประเทศ ดังนี้

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๑. นโยบายการสำรวจและทำเหมืองแร่ โดยทั่วไปในภาพรวม เห็นควรให้มีการจัดตั้ง คณะทำงานร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณากำหนดนโยบายการสำรวจและทำเหมืองแร่ โดยทั่วไปในภาพรวมใหม่ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ การกำหนดประเภทแร่ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ ทางเศรษฐกิจ เขตพื้นที่ทำเหมืองแร่ หน่วยงาน รับผิดชอบ โดยเห็นควรให้มีการศึกษาเชิงลึก เพิ่มเติมใน ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) ความเหมาะสม ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ตลอดห่วงโซ่ การผลิตหรือขั้นตอนการสร้างมูลค่าเพิ่มที่ควร สนับสนุนให้มีการลงทุนในประเทศ และความเป็นไปได้ ของตลาดที่จะรองรับกับอุตสาหกรรมที่เกิดจาก การต่อ ยอดการผลิต ๒) ความเหมาะสมของอัตรา ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการทำเหมืองแร่ และรูปแบบการเก็บผลประโยชน์ตอบแทนที่เหมาะสม ความคุ้มค่าและเป็นธรรมที่ภาครัฐและชุมชน ควรได้รับ และการฟื้นฟูหลังปิดโครงการ ๒. ควรให้มีการพิจารณาทบทวนนโยบาย และขั้นตอนการทำเหมืองแร่ทุกประเภทในภาพรวม โดยพิจารณาความคุ้มค่าของผลประโยชน์ตอบแทน ทางเศรษฐกิจ เปรียบเทียบกับผลกระทบในระยะยาว ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชน สังคม รวมถึงสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญ และการฟื้นฟู ให้กลับสู่สภาพเดิมมากที่สุด ๓. การกำกับติดตามตรวจสอบ ควรพิจารณา ให้หน่วยงานที่เป็นกลาง โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่และสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ดำเนินการ

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕.๒ ให้มีการบูรณาการนโยบายและแผนงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการทรัพยากรแร่เข้าด้วยกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันจะทำให้การจัดการมีประสิทธิภาพ เนื่องจากปัจจุบันนโยบายและยุทธศาสตร์บางหน่วยงานยังขัดแย้งกันเอง ๕.๓ ให้มีมาตรการติดตามตรวจสอบการดำเนินโครงการการทำเหมืองแร่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เจ้าของได้ปฏิบัติตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) อย่างเคร่งครัด ๕.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีในการผลิตแร่ที่ทันสมัย และการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่แบบครบวงจรในประเทศ แทนการส่งออกแร่หรือแร่ดิบออกนอกประเทศ	(๕) มีความสอดคล้องกับร่างแผนยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรแร่ที่กรมทรัพยากรธรณีกำลังนำเสนอ กรม. ข้อ ๕.๒ ต้องมึนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในเรื่องของการอนุรักษ์กับการพัฒนา โดยเฉพาะในพื้นที่ทับซ้อนระหว่างพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์กับพื้นที่ศักยภาพแหล่งแร่ ข้อ ๕.๓ (๑) กำหนดมาตรการการลงโทษที่ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืน (๒) อก. มีอำนาจหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบการประกอบกิจการเหมืองแร่ให้สอดคล้องตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต ตลอดจนข้อกำหนดใน EIA อย่างเคร่งครัด ร่วมกับหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม ข้อ ๕.๔ (๑) กำหนดมาตรการจูงใจให้กับผู้ประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยีในการผลิตแร่ที่ทันสมัยได้มาตรฐาน (๒) ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่า และเชื่อมโยงผลประโยชน์ทุกด้านทั้งเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน (๓) อก. มึนโยบายที่ชัดเจนในการเพิ่มมูลค่าแร่ในประเทศ ทั้งโดยการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต และการสร้างอุตสาหกรรมรองรับ

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕.๕ ให้ทบทวนนโยบายการส่งแร่ดิบออกนอกประเทศ เนื่องจากประเทศได้รับคำตอบแทนที่เป็นอัตราค่าภาคหลวงแร่จำนวนน้อยมาก จึงไม่ควรเป็นวัตถุประสงค์ และให้มีนโยบายที่จะสงวนแหล่งแร่ที่สำคัญของประเทศไว้เพื่อเป็นทุนของชาติในอนาคต เช่น แร่ทองคำ เป็นต้น รวมทั้งทบทวนการให้ประทานบัตรแก่นักลงทุนจากต่างประเทศ	ข้อ ๕.๕ (๑) กรณีการส่งออกแร่ดิบ อาจจะต้องมีการส่งไปจำหน่ายต่างประเทศบ้าง เนื่องจากปริมาณการผลิตมีมากกว่าความต้องการภายในประเทศ หรืออุตสาหกรรมภายในประเทศไม่สามารถรองรับได้ทั้งหมด รวมทั้งบางประเทศไม่สามารถผลิตเองได้ และในข้อเท็จจริงประเทศไทยมีการนำเข้าแร่ดิบหลายชนิดมาใช้ในประเทศเช่นเดียวกัน หากทุกประเทศมีนโยบายห้ามส่งออกแร่ดิบเหมือนกัน ก็จะทำให้ผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างรุนแรงด้วย เพราะปัจจุบันประเทศไทยต้องพึ่งพาแร่นำเข้าในปริมาณมาก (๒) การอนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่แก่นักลงทุนจากต่างประเทศนั้น เป็นไปตามกฎหมายการประกอบธุรกิจของต่างด้าว ที่กำหนดให้ต่างด้าวถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ หรือหากจะถือหุ้นได้เกินร้อยละ ๕๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๗๕ ต้องได้รับอนุมัติจาก ครม. หรือเป็นไปตามข้อตกลงทางการค้าเสรี (FTA) ซึ่งเกิดจากการตกลงแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ของประเทศมาในระดับหนึ่งแล้ว อย่างไรก็ตาม การพิจารณาให้ประทานบัตรแก่นักลงทุนชาวต่างชาติ ต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์ และต้องกำหนดหลักประกันที่คุ้มค่าในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรของชาติ

/ข้อ ๕.๖ ...

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕.๖ ควรให้มียุทธศาสตร์การจัดหาวัตถุดิบจากทรัพยากรธรณีเพื่ออุตสาหกรรม (Mineral Raw Materials Provider) ให้ชัดเจน กำหนดบทบาทของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ให้เป็นผู้รับผิดชอบการพัฒนาทั้งภายในและภายนอก ๕.๗ ควรให้มีการศึกษาประเมินยุทธศาสตร์ในการพัฒนาแหล่งทรัพยากรธรณี รวมถึงแหล่งแร่ที่สำคัญ โดยภาครัฐควรเป็นผู้ดำเนินการเพื่อตัดสินใจในการพัฒนาและกำหนดกรอบเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จำเป็นให้เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ภาคเอกชนผู้ลงทุนในการพัฒนาแหล่งทรัพยากรดังกล่าวต้องปฏิบัติตาม	ข้อ ๕.๖ (๑) ให้บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งที่ยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์และหรือที่อยู่ในสภาพเสื่อมโทรมหรือเริ่มเสื่อมโทรม อีกทั้งคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ตลอดจนวิถีชีวิต วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่นนั้น ๆ ที่อาจสูญเสียไปจากการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒) การดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการจะทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
๖. ด้านการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (SEA) และการปรับปรุงการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ๖.๑ ให้มีการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ก่อนกำหนดให้มีโครงการทำเหมืองแร่ และก่อนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) สำหรับแร่ที่มีศักยภาพและมืออยู่ในหลายพื้นที่ เช่น แร่โพแทช แร่เกลือหิน เป็นต้น เพื่อให้ทราบทิศทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และไม่ส่งผลกระทบในด้านต่างๆ	๖. ด้านการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (SEA) และการปรับปรุงการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ข้อ ๖.๑ (๑) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนามนุษย์หลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ระบุแนวทาง ๓.๒ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน กำหนดให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพ

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๖.๒ ในการทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) สำหรับแร่ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนอย่างรุนแรง ต้องดำเนินการให้มีการทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพ (Health Impact Assessment : HIA) ควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ ๖.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพ (HIA) เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ทำให้การแก้ไขปัญหาดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ	การบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยผลักดันให้เกิดระบบ SEA ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย แผน และการพัฒนาระดับพื้นที่อย่างสอดคล้องกับศักยภาพในการรองรับและบริหารจัดการมลพิษของพื้นที่ รวมทั้งจัดให้มีระบบ กลไก และตัวชี้วัด HIA ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ข้อ ๖.๒ (๑) การศึกษาเพื่อกำหนดกรอบนโยบาย และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ: กรณีศึกษาด้านทรัพยากรแร่ ได้มีข้อเสนอให้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับการเยียวยาเบื้องต้นด้านสุขภาพไว้ด้วยแล้ว (๒) พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ ระบุให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ (๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีในการติดตาม และประเมินผลเกี่ยวกับระบบสุขภาพแห่งชาติ และผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากนโยบายสาธารณะ ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ ข้อ ๖.๓ (๑) ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วม เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๖.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บริษัทที่ปรึกษาและนักวิชาการที่รับจ้างทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ได้ปรับทัศนคติและแนวคิดในการทำหน้าที่ช่วยปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ของชาติ โดยไม่เป็นเครื่องมือให้กับบริษัทหรือเจ้าของโครงการผู้ว่าจ้าง ๖.๕ ให้มีมาตรการควบคุมและลงโทษบริษัทที่ปรึกษาและนักวิชาการที่รับจ้างทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ที่ขาดจรรยาบรรณ ไม่ซื่อสัตย์ในวิชาชีพ และขาดความรู้ความสามารถ เพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินการของบริษัทที่ปรึกษาและนักวิชาการดังกล่าว ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ๖.๖ กำหนดให้บริษัทที่ปรึกษาและนักวิชาการที่รับจ้างทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ต้องแจ้งให้ประชาชนในพื้นที่ที่ทราบในการลงไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้ซักถามถึงความเป็นมาของโครงการ ข้อห่วงใยของประชาชน รวมถึงมาตรการในการแก้ไขปัญหาที่ประชาชนอาจได้รับ ซึ่งการดำเนินการอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาของบริษัทที่ปรึกษาและนักวิชาการจะสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามกระบวนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)	ข้อ ๖.๕ (๑) ปัจจุบันสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ควบคุมให้ดำเนินการตามระเบียบอยู่แล้ว ข้อ ๖.๖ (๑) การดำเนินการตามขั้นตอนของการจัดทำ EIA มีข้อกำหนดให้ดำเนินการในประเด็นนี้อยู่แล้ว

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม
และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

19 ส.ย. 2552